

هدیه
HÄDIYAH

دعا از قرآن و سنت

الدعاء من الكتاب والسنة

فارسی

فارسی

به قلم

بندۀ نیازمندِ الله متعال د. سعید بن علی بن وهف القحطانی

دعا از قرآن و سنت

«حمد و ستایش تنها برای الله متعال است و درود و سلام بر کسی که پیامبری بعد از او نیست».

به نام الله بخشندهٔ مهربان

تمام ستایشها [و سپاسها] از آن الله - پروردگار جهانیان - است؛
بخشندهٔ مهربان است؛

مالک روز جزاست.

[پروردگارا] تنها تو را عبادت میکنیم و تنها از تو یاری [و مدد] می‌جوئیم.

«ما را به راه راست هدایت فرما [و همواره در این راه، ثابت‌قدم بدار]».

راه کسانی [همچون پیامبران، شهیدان، راستگویان و نیکوکاران] که به آنان نعمت داده‌ای، نه [راه] کسانی که بر آنان خشم گرفته شده است [= یهود] و نه [راه] گمراهان [= نصاری]. [فاتحه: ۱-۷].

۲ «پروردگارا، [اعمال نیک ما — از جمله بنای این خانه‌ی مقدس را] از ما بپذیر که بی‌تردید، تو شنوای دانایی». [البقره: ۱۲۷].

۳ «و توبه ما را بپذیر، بدرستی که تو توبه‌پذیر مهربانی». [البقره: ۱۲۸].

۴ «پروردگارا در دنیا به ما نیکی عطا کن و در آخرت نیز به ما نیکی عطا کن و ما را از آتش دوزخ نجات بده». [البقره: ۲۰۱].

۵ «پروردگارا، بر تو توکل کردیم و به سوی تو روی آوردیم و بازگشت [همه] به سوی توست». [البقره: ۲۸۵].

۶ «پروردگارا، اگر فراموش یا خطا کردیم، ما را بازخواست نکن. پروردگارا، بارِ گران [و تکلیف سنگین] بر [دوش] ما مگذار؛ چنان که آن را [به مجازات گناه و سرکشی]، بر [دوش] کسانی که پیش از ما بودند [= یهودیان] نهادی. پروردگارا، آنچه که تاب تحملش را نداریم بر [دوش] ما مگذار و ما را بیمارز و به ما رحم کن. تو یار [و کارساز] مایی؛ پس ما را بر گروه کافران پیروز گردان». [البقره: ۲۸۶].

۷ «پروردگارا، دل‌هایمان را — بعد از آنکه ما را هدایت فرمودی — [از راه حق] منحرف مگردان و از سوی خود، رحمتی به ما ارزانی دار [که] بی‌تردید، تو بسیار بخشنده‌ای» [آل عمران: ۸].

۸ «پروردگارا! به راستی ما ایمان آورده‌ایم، پس گناهان ما را بیمارز، و ما را از عذاب آتش (دوزخ) دور نگه دار». [آل عمران: ۱۶].

۹ «پروردگارا، از جانب خویش فرزندانی پاک و پسندیده به من عطا کن [که] بی‌تردید، تو شنونده‌ی دعایی». [آل عمران: ۳۸].

«پروردگارا، به آنچه نازل کرده‌ای ایمان آوردیم و از فرستاده [تو] پیروی نمودیم؛ پس ما را در زمره گواهان [به حق و مؤمنان به پیامبرت] بنویس». [آل عمران: ۵۳]

۱۰

«پروردگارا! گناهان ما را بیامرز، و از زیاده روی ما در کارمان [بگذر] و گام‌های ما را استوار بدار و ما را بر گروه کافران، پیروز گردان». [آل عمران: ۱۴۷]

۱۱

«پروردگارا این‌ها را بیهوده نیافریده‌ای، منزه‌ای تو! پس ما را از عذاب آتش [دوزخ] نکه دار.

۱۲

پروردگارا، کسی را که تو به آتش [دوزخ] درآوری، یقیناً خوار و رسوایش کرده‌ای و ستمکاران [هیچ] یآوری ندارند.

پروردگارا، ما شنیدیم که دعوتگری به ایمان فرامی‌خواند که: "به پروردگار خود ایمان آورید"؛ پس ما ایمان آوردیم. پروردگارا، پس گناهانمان را ببخش و بدیهایمان را بپوشان و ما را در زمره نیکان بمیران.

پروردگارا، آنچه را که به وسیله رسولانت به ما وعده داده‌ای به ما عطا کن و در روز قیامت رسوایمان مگردان. بی‌تردید، تو خلاف وعده نمی‌کنی». [آل عمران: ۱۹۱-۱۹۴].

۱۳

«پروردگارا! به آنچه نازل کرده‌ای، ایمان آوردیم و از فرستاده (تو) پیروی نمودیم؛ پس ما را از زمره گواهان بنویس». [المائدة: ۸۳].

۱۴

«پروردگارا، ما [با سرپیچی از دستور تو] به خوشتن ستم کردیم و اگر ما را نیامرزی و بر ما رحم نکنی، قطعاً از زیانکاران خواهیم بود». [الأعراف: ۲۳].

۱۵

«پروردگارا! ما را در زمره‌ی قوم ستمکاران قرار مده». [الأعراف: ۴۷]

تو [دوست و] کارساز مایی؛ پس ما را بیمارز و بر ما رحم آور؛ و تو بهترین آمرزنده‌ای.

۱۶

و در این دنیا و در سرای آخرت، نیکی برایمان مقرر فرما. [الأعراف: ۱۵۵-۱۵۶].

«الله برای من کافی است، هیچ معبودی [به حق] جز او نیست، بر او توکل کردم، و او پروردگار عرش بزرگ است». [توبه: ۱۲۹].

۱۷

«پروردگارا، ما را دستخوش فتنه [و شکنجه و آزار] گروه ستمکاران قرار نده؛

۱۸

و به [فضل و] رحمت خویش ما را از [شر] گروه کافران رهایی بخش». [یونس: ۸۵-۸۶].

«پروردگارا، من به تو پناه می‌برم از اینکه چیزی را که به آن دانشی ندارم از تو بخواهم و اگر مرا نبخشی و بر من رحم نکنی، از زیانکارانم». [هود: ۴۷].

۱۹

«پروردگارا، ای پدیدآورنده آسمانها و زمین، تویی که در دنیا و آخرت [دوست و] کارساز منی. مرا مسلمان [= فرمانبردار] بمیران و به شایستگان ملحق فرما». [یوسف: ۱۰۱]^(۱)

۲۰

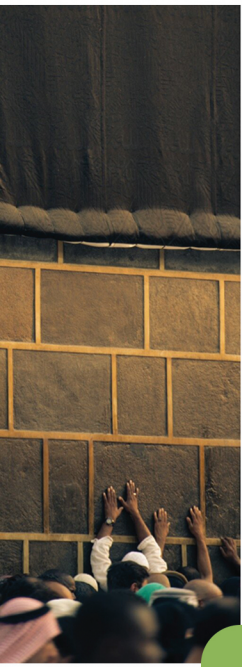
۲۱ «پروردگارا! این شهر (مکه) را مکانی امن
قرار بده، و مرا و فرزندانم را از آنکه بتها را
پرستش کنیم دور نگه بدار». [ابراهیم: ۳۵].

۲۲ «پروردگارا! مرا و فرزندانم را بر پا دارنده‌ی
نماز قرار بده، پروردگارا! و دعای مرا
بپذیر». [ابراهیم: ۴۰].

۲۳ «پروردگارا! مرا و پدر و مادرم را، و مؤمنان را
[در] روزی که حساب بر پا می‌شود،
بیامرز». [ابراهیم: ۴۱].

۲۴ «پروردگارا! ما را از سوی خود رحمتی عطا
کن، و راه نجاتی برایمان فراهم ساز». [الکهف: ۱۰].

۲۵ « پروردگارا، سینه‌ام را برایم بگشای تا آزار را تحمل کنم.

و کارم را برایم آسان گردان
و گره از زبانم باز کن، تا سخنم را دریابند. [طه: ۲۵-۲۸].

۲۶ «پروردگارا! به علم من بیفز!» [طه: ۱۱۴].

۲۷ «[پروردگارا،] هیچ معبودی [به‌حق] جز تو نیست. تو منزّه‌ی، بی‌تردید، من از ستمکاران بوده‌ام.» [الانبیاء: ۸۷].

۲۸ «پروردگارا، مرا تنها [و بی‌فرزند] مگذار و تو بهترین وارثانی.» [الانبیاء: ۸۹].

۲۹ «پروردگارا، من از وسوسه‌های شیاطین به تو پناه می‌برم.

و پروردگارا، از اینکه آنها نزد من حاضر شوند [نیز] به تو پناه می‌برم» [مؤمنون: ۹۷-۹۸].

۳۰ «پروردگارا! [ما] ایمان آوردیم، پس ما را ببخش و بر ما رحم کن، و تو بهترین رحم‌کنندگانی» [مؤمنون: ۱۰۹].

۳۱ «پروردگارا! [ما] ایمان آوردیم، پس ما را ببخش و بر ما رحم کن، و تو بهترین رحم‌کنندگانی» [مؤمنون: ۱۱۸].

۳۲ «پروردگارا، عذاب دوزخ را از ما بازگردان [که] بی‌تردید، عذابش [سخت و] پایدار است.

حقا که دوزخ بد جایگاه و اقامتگاهی است.» [الفرقان: ۶۵-۶۶].

۳۳ «پروردگارا! از همسران‌مان و فرزندان‌مان مایه‌ی چشم‌روشنی به ما عطا فرما، و ما را برای پرهیزگاران پیشوا قرار بده» [الفرقان: ۷۴].

«پروردگارا، به من دانشی [در دین] ببخش و مرا به شایستگیان ملحق کن».

و در آیندگان آوازه‌ای نیک برایم قرار بده.

و مرا از وارثان بهشت پر نعمت بگردان» [الشعراء: ۸۳-۸۵].

«و روزی که [مردم] برانگیخته می‌شوند، مرا رسوا [و شرمنده] نساز.

همان روزی که مال و فرزندان سودی نمی‌بخشد؛

مگر کسی که با قلبی پاک [و خالی از شرک و نفاق و ریا] به

پیشگاه الله بیاید» [الشعراء: ۸۷-۸۹].

«پروردگارا! به من توفیق ده تا شکر نعمت‌هایی را که بر من و بر

پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای بجای آورم، و [توفیق عطا فرما تا]

کار[های] شایسته‌ای که تو خشنود شوی، انجام دهم، و مرا به

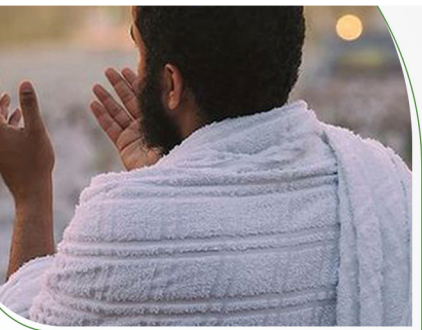
رحمت خود در [زمره‌ی] بندگان صالحت در آور» [النمل: ۱۹].

«پروردگارا! من به خود ستم کردم، پس مرا ببخش» [القصص: ۱۶].

«پروردگارا! مرا از قوم ستمکار نجات بده» [القصص: ۲۱].

«امید است پروردگارم مرا به راه راست هدایت کند» [القصص: ۲۲].

«پروردگارا! من به هر خیری که برایم بفرستی نیازمند هستم». [القصص: ۲۴].

«پروردگارا، مرا در برابر مفسدان یاری کن». [العنکبوت: ۳۰]

«پروردگارا! به من [فرزندی] از صالحان عطا فرما». [الصافات: ۱۰۰].

«پروردگارا! مرا توفیق ده تا شکر نعمت را که بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای به جای آورم و کار شایسته‌ای انجام دهم که تو از آن خشنود شوی، و فرزندانم را صالح گردان، بی‌گمان من به سوی تو بازگشتم [و توبه نمودم]، و بی‌شک من از مسلمانانم». [الأحاف: ۱۵].

«پروردگارا! ما را و برادرانمان را که در ایمان از ما سبقت گرفتند بیامرز، و در دل‌هایمان کینه‌ای نسبت به کسانی که ایمان آورده‌اند قرار مده، پروردگارا! بی‌گمان تو دلسوز و مهربانی». [الحشر: ۱۰].

«پروردگارا، بر تو توکل کردیم و به سوی تو روی آوردیم و بازگشت [همه] به سوی توست». [المتحنة: ۴].

«پروردگارا، ما را دستخوش [فتنة] کافران قرار مده و ما را بیامرز ای پروردگار ما؛ همانا تو با عزت حکیمی». [المتحنة: ۵].

«پروردگارا، مرا و پدر و مادرم و هرکسی را که با ایمان وارد خانه‌ی من شود و [تمام] مردان مؤمن و زنان مؤمن را بیامرز». [نوح: ۲۸].

«پروردگارا! نور ما را به تمام [و کمال] برسان، و ما را بیامرز بی‌گمان تو بر هر چیز توانایی». [التحریم: ۸].

«خدايا در آنچه با اجازه تو اختلاف شده، مرا به سوى حق هدايت كن؛ چراكه تو هر كس را بخواهى به راه راست هدايت مى كنى»^(۱).

«خدايا به من همان حكمتى عنايت كن كه به هر كس داده شود، خير فراوانى به او عطا شده است»^(۲).

«خدايا مرا در زندگى دنيا و در آخرت با سخن ثابت استوار بگردان»^(۳).

«خدايا ايمان را محبوب ما كن و آن را در دل هاى ما بياراى و كفر و نافرمانى و سركشى را در نظر ما ناخوشايند گردان و ما را از پويندگان راه هدايت و كمال قرار ده»^(۴).

«خدايا از شرّ بخل نفسم مرا حفظ كن و مرا از رستگاران قرار بده»^(۵).

«خدايا در دنيا به ما نيكي عطا كن و در آخرت نيز به ما نيكي عطا كن و ما را از آتش دوزخ نجات بده»^(۶).

(۱) اقتباس شده از سوره بقره آیه: ۲۱۳

(۲) اقتباس شده از سوره البقره، آیه ۲۶۹

(۳) اقتباس شده از سوره ابراهيم، آیه ۲۷

(۴) با اقتباس از سوره حجرات، آیه ۷

(۵) اقتباس شده از سوره تغاين، آیه ۱۶

(۶) بخارى به شماره ۴۵۲۲، و شماره ۶۳۸۹، و مسلم به شماره ۲۶۹۰

۵۵

«خدایا! از فتنه آتش و عذاب دوزخ و فتنه و عذاب قبر و از شر فتنه بی نیازی و از شر فتنه فقر، به تو پناه می‌برم، خدایا از شر فتنه مسیح دجال به تو پناه می‌برم، خدایا! دلم را با آب و یخ و تگرگ بشوی و از خطاها پاک گردان؛ چنان که لباس سفید را از چرک و آلودگی پاک کردی، و بین من و خطاهایم فاصله انداز؛ چنان که بین مشرق و مغرب فاصله انداختی، خدایا به تو پناه می‌برم از تنبلی و گنهکاری و بدهکاری»^(۱)

۵۶

«خدایا! همانا من از ناتوانی و تنبلی و ترس و پیری و بخیلی، به تو پناه می‌برم و از عذاب قبر به تو پناه می‌برم و از فتنه زندگی و مرگ، به تو پناه می‌برم»^(۲)

«خدايا! من از شدت رنج بلا و بدبختی قضا و سرنوشت بد و از خوشنودی و سرزنش دشمنان، به تو پناه می‌برم»^(۱)

۵۷

«بارالها، دینم را که نگه‌دارنده من از بدی‌هاست اصلاح بفرما و دنیایم را که زندگانی‌ام در آن است و آخرتم را که بازگشتم به سوی آن است، اصلاح بفرما؛ و زندگی را برای من موجب افزایش هر نیکی قرار بده و مرگ را برای من مایه راحتی و رهایی از همه بدی‌ها بگردان»^(۲)

۵۸

۵۹

«بارالها، از تو هدایت و پرهیزگاری و پاکدامنی و بی‌نیازی را خواهانم»^(۳)

(۱) بخاری به‌شماره ۶۳۴۷، و مسلم به‌شماره ۲۷۰۷، و لفظ آن این است، «كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يتعوذ بمن جُهِدَ السَّيْلُ، وَذُرِكَ الشَّقَاءُ، وَسُوءُ الْقَضَاءِ، وَشَفَاةُ الْأَعْدَاءِ». یعنی: «پایمیر صلی اللہ علیہ وسلم به خداوند پناه می‌برد از شدت رنج بلا و بدبختی و قضا و سرنوشت بد و از خوشنودی و سرزنش دشمنان»

(۲) روایت مسلم به‌شماره ۲۷۲۰

(۳) روایت مسلم به‌شماره ۲۷۲۱

«خدایا! همانا من از ناتوانی و تنبلی و ترس و بخیلی و پیری و از عذاب قبر به تو پناه می‌برم، خدایا! به نَفْسَم تقوا عطا فرما و آن را پاک گردان؛ که تو بهترین پاک کنندگان (نَفْس‌ها) هستی. تو مالک نفس من و صاحب و دوستدار آن هستی، خداوندا به تو پناه می‌آورم از علمی که سودی ندارد و از قلبی که خشوع نمی‌کند و از نفسی که سیر نمی‌شود و از دعایی که به آن پاسخ داده نمی‌شود»^(۱).

«خدایا! مرا هدایت فرما و بر راه راست پایداری ده، خدایا من از تو هدایت و پایداری بر راه راست را خواهانم»^(۲).

«بارالها، من از زوال نعمت تو و دگرگونی عافیتی که عطا کرده‌ای و از خشم [و عذاب] ناگهانی‌ات و از همه [انواع] خشم به تو پناه می‌برم»^(۳).

(۱) روایت مسلم به شماره ۲۷۲۲.

(۲) روایت مسلم به شماره ۲۷۲۵.

(۳) روایت مسلم به شماره ۲۷۳۹.

«خدایا! از شر آن چه انجام داده‌ام و از شر آن چه انجام نداده‌ام،
به تو پناه می‌برم»^(۱)

«خدایا به مال و فرزندان من بیفزای و در آنچه به من عطا
کرده‌ای برکت قرار ده»^(۲)، یا «[خدایا عمر مرا بر طاعت خود
طولانی بگردان و اعمال مرا نیک کن] و گناهان مرا بیامرز»^(۳).

(۱) روایت مسلم به شماره ۲۷۱۶.

(۲) دلالت می‌کند بر این، دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای انس بن مالک که فرمود: «اللهم أكثر ماله، وولده، وبارک له فیما أعطیته» یعنی: «خدایا مال و فرزندانش را زیاد کن و برای او در آنچه عطا نموده‌ای برکت قرار ده». روایت بخاری به شماره ۱۹۸۲، و مسلم به شماره ۶۶۰.

(۳) روایت بخاری در ادب مفرد به شماره ۶۵۳، و شیخ آل‌بانی در سلسله احادیث صحیح به شماره ۲۲۴۱، و صحیح ادب مفرد ص ۲۴۴ آنرا صحیح دانسته است، و آنچه در بین پرانتز قرار دارد دلالت می‌کند به آن، این فرموده پیامبر صلی الله علیه وسلم که وقتی از ایشان پرسیده شد بهترین مردم چه کسی است؟ فرمودند: «کسی که عمرش طولانی و اعمالش نیک شود» روایت ترمذی به شماره ۲۳۲۹، و احمد به شماره ۱۷۷۱۶، و شیخ آل‌بانی در صحیح سنن ترمذی ۲۷۱/۲ آنرا صحیح دانسته است، و از شیخ و استاد ما شیخ ابن باز رحمه الله در مورد این دعا پرسیدم که آیا خواندن آن سنت است؟ ایشان پاسخ دادند: «آری».

«معبودی به حق نیست، مگر الله بزرگ مرتبه و بردبار. معبودی به حق نیست، مگر پروردگار عرش بزرگ. معبودی به حق نیست، مگر پروردگار آسمان‌ها و زمین و صاحب عرش بزرگ»^(۱).

«بارالها، به رحمت تو امیدوارم، پس یک‌چشم بر هم زدن هم مرا به نفسم وامگذار؛ و همه‌ی کارهایم را اصلاح بفرما؛ معبود بر حق جز تو نیست»^(۲).

«[پروردگارا،] هیچ معبودی [به حق] جز تو نیست. تو منزّهی، بی‌تردید، من از ستمکاران بوده‌ام»^(۳).

«بارالها، من بنده تو هستم، فرزند بنده‌ی تو، فرزند کنیز تو، پیشانی من به دست توست، حکم تو در مورد من نافذ و جاری است، قضاوت تو در حق من عادلانه است؛ از تو به واسطه هر اسمی که برای توست و خود را به آن نامیدی یا در کتابت نازل نمودی یا به یکی از مخلوقات آموختی یا نزد خود در علم غیب باقی گذاشتی، می‌خواهم که قرآن را بهار قلبم و نور سینه‌ام و برطرف‌کننده اندوهم و از بین برنده نگرانی‌ام قرار دهی»^(۴).

(۱) روایت بخاری به‌شماره ۶۲۴۵، و مسلم به‌شماره ۲۷۳۰

(۲) روایت ابوداود به‌شماره ۵۰۹۰، و احمد ۴۲۱۲، و شیخ البانی در صحیح سنن ابوداود ۲۵۰۱۳، و صحیح ادب مفرد ۲۶۰ آنرا حسن دانسته است، و شیخ بن باز نیز در تحفه الاختیار ص ۲۴ آنرا حسن دانسته است

(۳) روایت ترمذی به‌شماره ۳۵۰۵، و حاکم آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و شیخ البانی در صحیح سنن ترمذی ۱۶۸۱۳ آن را صحیح دانسته است و لفظ آن چنین است: «دعای ذوالنون [یونس] در شکم ماهی (أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ شَيْخَانِكَ إِلَهِي كَلْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ)»، [الأنبياء: ۸۷] هیچ مسلمانی در چیزی آنرا نمی‌خواند مگر اینکه خداوند دعایش را اجابت می‌کند

(۴) احمد ۳۹۱/۱، ۴۵۲، و حاکم ۵۰۹/۱، و حافظ در تخریج اذکار آنرا حسن دانسته و شیخ البانی در تخریج الکلم الطیب ص ۷۳ آنرا صحیح دانسته است

۶۹ «خدایا، ای گرداننده‌ی دل‌ها! دلم را به سوی طاعتت بگردان»^(۱).

۷۰ «ای گرداننده و دگرگون کننده‌ی قلب‌ها، قلب مرا بر دین خود پایدار بگردان»^(۲).

۷۱ «خدایا من از تو عافیت در دنیا و آخرت را می‌خواهم»^(۳).

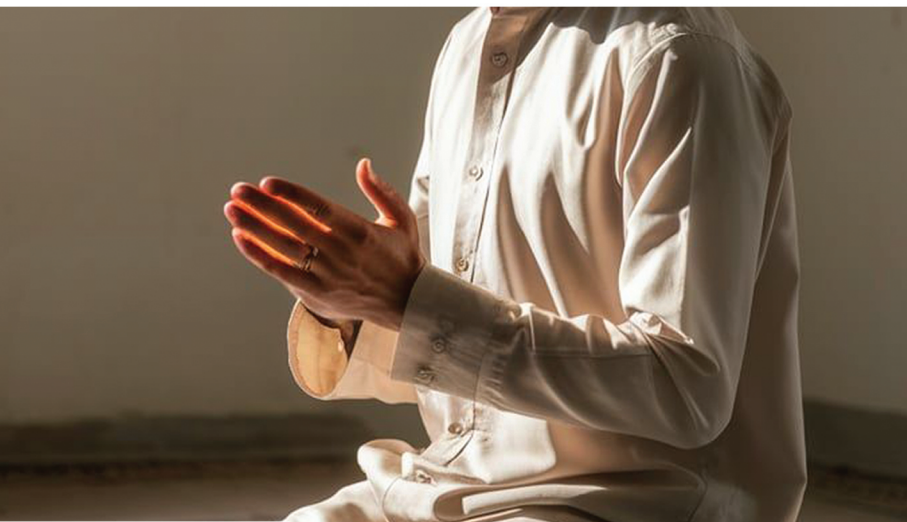
۷۲ «خدایا فرجام ما را در همه‌ی امور نیک بگردان، و ما را از خواری دنیا و عذاب آخرت پناه بده»^(۴).

(۱) روایت مسلم به‌شماره ۲۶۵۴

(۲) روایت ترمذی به‌شماره ۳۵۲۲، و احمد ۱۸۲/۴، و حاکم ۵۲۵/۱، و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و شیخ البانی در صحیح الجامع ۳۰۹/۶ و صحیح سنن ترمذی ۱۷۱/۳ آنرا صحیح دانسته است، و ام سلمه رضی الله عنها روایت کرده است که: «بیشترین دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم این بوده است»

(۳) روایت ترمذی به‌شماره ۳۵۱۴، و بخاری در ادب المفرد به‌شماره ۷۲۶، و لفظ ترمذی چنین است: «سَلِّمُوا اللَّهَ الْعَاقِبَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» یعنی از خداوند عافیت در دنیا و آخرت را بخواهید» و در یک لفظ: «سَلِّمُوا اللَّهَ الْعَفْوَ وَالْعَاقِبَةَ فَإِنْ أَحَدًا لَمْ يُعْطَ بَعْدَ الْيَقِينِ خَيْرًا مِنَ الْعَاقِبَةِ» یعنی: «از خداوند عفو و عافیت را بخواهید، زیرا هیچ کسی بعد از یقین خیری مانند عافیت به او داده نشده است» و شیخ البانی در صحیح سنن ابن ماجه ۱۸۰/۳ و ۱۸۵/۳ و ۱۷۰/۳ آنرا صحیح دانسته است، و این روایت شواهدی نیز دارد، نگاه مسند امام احمد به ترتیب احمد شاکر ۱۵۶/۱-۱۵۷

(۴) احمد ۸۱/۴، و طبرانی در الکبیر ۱۱۶۹/۳۲، و در دعاء به‌شماره ۱۲۴۶، و ابن حبان به‌شماره ۲۴۲۴، ۲۴۲۵، (موارد) و حافظ هیثمی در مجمع الزوائد ۱۷۸/۱۰ گفته است: «رجال احمد و یکی از سندهای طبرانی نقله هستند»

«خدايا مرا يارى كن و [دشمنان را] بر عليه من يارى نكن، و مرا
پيروز كن و [دشمنان را] عليه من پيروز نگردان و براى من تدبير
كن و [براى دشمنان] عليه من تدبير نكن، و مرا هدايت كن و
هدايت را براى من ميسر گردان و مرا بر كسى كه به من تعدى
نموده پيروز بگردان، خداوندا مرا براى خود بسيار شكرگزار، بسيار
ذكر كننده، بسيار ترسا، و بسيار پيرو و بازگشته و توبه كننده به
درگاه خود قرار ده، خدايا توبه مرا بپذير، اشتباهاتم را بشوى و پاك
كن، و دعايم را اجابت نما، و حجت مرا ثابت بگردان، و قلبم را
هدايت كن، و زبانم را به گفتار درست راهنمايى كن و بدى‌هاى
قلب را از من دور كن»^(۱)

(۱) روايت بخارى در الادب المفرد به‌شماره ۶۶۴، و ۶۶۵، و ابوداود به‌شماره ۱۵۱۰، ۱۵۱۱، و ترمذى به‌شماره ۳۵۵۱، و ابن ماجه به‌شماره ۳۸۳۰، و احمد ۱۲۷/۱، و حاكم و آنرا صحيح دانسته و ذهبى با وى موافقت کرده است ۵۱۹/۱، و شيخ آلبنى در صحيح سنن ابوداود ۴۱۴/۱ و صحيح سنن ترمذى ۱۷۸/۳ آنرا صحيح دانسته است.

« خدایا ما از تو
بهترین آنچه که بنده
و پیامبرت محمد صلی
الله علیه وسلم از تو
خواسته است، می
خواهیم. و به تو پناه
می‌آوریم از بدترین
آنچه که بنده و
پیامبرت محمد صلی
الله علیه وسلم از آن
پناه جسته است، تو
یاری‌گری و ابلاغ بر
توست، و هیچ حول و
قدرتی جز با الله
وجود ندارد»^(۱).

(۱) روایت ترمذی به‌شماره ۳۵۲۱، و ابن ماجه به‌شماره ۲۸۴۶، به معنای آن، و ترمذی گفته است: «این حدیث حسن غریب است» و شیخ البانی در ضعیف سنن ترمذی ص ۳۸۷ آن را ضعیف دانسته است.

«بار الها! به تو پناه می آورم از شر شنوایی و از شر بینایی و از شر زبانم و از شر قلبم و از شر منی ام [یعنی: تمایل جنسی ام]»^(۱)

«پروردگارا! از پیسی و دیوانگی و جذام، و از بیماری های سخت به تو پناه می برم»^(۲)

«پروردگارا! از اخلاق و اعمال و هواهای نفسانی زشت و ناپسند به تو پناه می برم»^(۳)

«خدایا! تو بخشنده ای و بخشندگی را دوست داری، پس مرا ببخش و بیامرز»^(۴)

«خدایا من از تو درخواست انجام کارهای نیکو، و ترک کارهای ناشایست، و محبت به فقرا را دارم. همچنین از تو می خواهم که مرا ببخشی و به من رحم کنی، و زمانی که اراده کنی که فتنه ای برای مردم پیش آید، در حالی که گرفتار آن فتنه نشده ام، جانم را بگیر. همچنین از تو می خواهم محبتت را و محبت کسانی که تو را دوست دارند، و محبت هر کاری که مرا به محبت تو نزدیک کند را به من عطا کن»^(۵)

(۱) روایت ابوداود به شماره ۱۵۵۱، و ترمذی به شماره ۳۴۹۲، و نسائی به شماره ۵۴۷۰، و دیگران، و شیخ آلبنانی در صحیح سنن ترمذی ۱۶۶/۳، و صحیح سنن نسائی ۱۱۰۸/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت ابوداود به شماره ۱۵۵۴، و نسائی به شماره ۵۴۹۳، و احمد ۱۹۲/۳، و شیخ آلبنانی در صحیح سنن نسائی ۱۱۱۶/۳ و صحیح سنن ترمذی ۱۸۴/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۳) روایت ترمذی به شماره ۳۵۹۱، و ابن حبان به شماره ۲۴۲۲ (موارد) و حاکم ۵۳۲/۱، و طبرانی در الکبیر ۳۶/۱۹، و شیخ آلبنانی در صحیح سنن ترمذی ۱۸۴/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۴) روایت ترمذی به شماره ۳۵۱۳، و نسائی در الکبری به شماره ۷۷۱۲، و شیخ آلبنانی در صحیح سنن ترمذی ۱۷۰/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۵) روایت احمد با این لفظ ۲۴۳/۵، و ترمذی به شماره ۳۲۳۵ به همانند آن، و آنرا حسن دانسته است، و گفته است که: از محمد بن اسماعیل -یعنی بخاری- پرسیدم و ایشان گفت: «این حدیث حسن صحیح است» و در آخر حدیث آمده است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «این حق است آنرا بیاموزید و آموزش دهید» و حاکم ۵۲۱/۱، و شیخ آلبنانی در صحیح سنن ترمذی ۳۱۸/۳ آنرا صحیح دانسته است

«بار الهاء، همه خیر و خوبی‌ها را از تو خواهانم، خوبی‌های حال و آینده را؛ آنهایی که دانستم و آنهایی را که ندانستم؛ و از همه شر و بدی‌های حال و آینده به تو پناه می‌جویم، آنهایی که دانستم و آنهایی را که ندانستم. بار الهاء، همان خیر و خوبی‌هایی را از تو خواهانم که بنده و پیامبرت از تو خواسته است و از همان شر و بدی‌هایی به تو پناه می‌جویم که بنده و پیامبرت از آنها به تو پناه آورده است؛ بار الهاء، از تو بهشت و هر سخن یا عملی را می‌خواهم که مرا به بهشت نزدیک می‌گرداند و از آتش دوزخ و هر سخن یا عملی به تو پناه می‌آورم که مرا به آن نزدیک گرداند؛ و از تو می‌خواهم هر آنچه برایم مقدر نمودی، خیر و خوبی باشد»^(۱).

«خداوند! مرا در حالت ایستاده و نشسته و خوابیده بر اسلام محافظت کن، و هیچ دشمن و حسودی را در حق من شادمان مکن، بار الهاء! هر نوع خیری را از تو می‌خواهم که تو صاحب همه خیرها هستی، و از هر شری به تو پناه می‌برم که تو صاحب خزینه‌های آن هستی»^(۲).

(۱) روایت ابن ماجه به شماره ۳۸۴۶، با این لفظ و احمد ۱۳۴/۶ و لفظ زیاده دوم از اوست، و حاکم آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است ۵۲۱/۱، و لفظ زیاده اولی از اوست و شیخ آل‌بانی در صحیح سنن ابن ماجه ۳۲۷/۲ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت حاکم ۵۲۵/۱ و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و شیخ آل‌بانی در صحیح الجامع ۳۹۸/۲ و در سلسله احادیث صحیحه ۵۴/۴ به شماره ۱۵۴۰ آنرا حسن دانسته است

«خدایا! ما را چنان بهره‌ای از خشیت خود عطا فرما که با آن ما را از نافرمانی خود، باز داری و چنان طاعتی به ما نصیب بفرما که با آن ما را به بهشت خود، درآوری و چنان یقینی به ما عنایت بفرما که با آن، مشکلات دنیا را برایمان آسان گردانی، خدایا! تا ما را زنده نگه داشته‌ای، ما را از شنوایی، بینایی و قدرتمان، بهرمند بدار، و آن را وارث ما بگردان، انتقام ما را از کسانی که بر ما ستم کرده‌اند، بگیر و ما را در مقابل کسانی که به ما تجاوز کرده‌اند، یاری فرما و بلا و مصیبت ما را در دین ما قرار مده و دنیا را بزرگ‌ترین دغدغه و منتهای دانش ما، مگردان، و کسانی که به ما رحم نمی‌کنند، بر ما مسلط نگردان»^(۱).

(۱) روایت ترمذی به‌شماره ۲۵۰۲، و حاکم ۵۲۸/۱ و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و ابن‌السنی به‌شماره ۴۴۶، و شیخ البانی در صحیح سنن ترمذی ۱۶۸/۳ و صحیح الجامع ۴۰۰/۱ آنرا حسن دانسته است

«پروردگارا! من از بزدلی و بخل به تو پناه می‌برم، و از اینکه به علت پیری، سست و درمانده شوم، به تو پناه می‌برم، و از آزمایش های سخت دنیا و عذاب قبر به تو پناه می‌برم»^(۱).

«پروردگارا! خطا و جهل و زیاده روی در کارهایم و آنچه که تو نسبت به آن از من داناتر هستی را، ببخش، خداوند! اعمال جدی، شوخی، اشتباه و عمدی مرا ببخش، و من همه‌ی این‌ها را مرتکب شده‌ام»^(۲).

«خدا یا! همانا من به خود ظلم کردم، ظلمی بسیار زیاد و جز تو کسی گناهان را نمی‌آمرزد، پس مرا بیامرزد، آمرزشی از جانب خودت و به من رحم فرما. همانا تو بسیار آمرزنده و مهربانی»^(۳).

(۱) روایت بخاری به‌شماره ۲۸۲۲

(۲) متفق علیه، بخاری به‌شماره ۶۳۹۸، و مسلم به‌شماره ۳۷۱۹

(۳) متفق علیه، بخاری به‌شماره ۸۳۴، و مسلم به‌شماره ۲۷۰۵

«پروردگارا! من از بزدلی و بخل به تو پناه می‌برم، و از اینکه به علت پیری، سست و درمانده شوم، به تو پناه می‌برم، و از آزمایش های سخت دنیا و عذاب قبر به تو پناه می‌برم»^(۱).

«پروردگارا! خطا و جهل و زیاده روی در کارهایم و آنچه که تو نسبت به آن از من داناتر هستی را، ببخش، خداوند! اعمال جدی، شوخی، اشتباه و عمدی مرا ببخش، و من همه‌ی این‌ها را مرتکب شده‌ام»^(۲).

«خدا یا! همانا من به خود ظلم کردم، ظلمی بسیار زیاد و جز تو کسی گناهان را نمی‌آمرزد، پس مرا بیامرز، آمرزشی از جانب خودت و به من رحم فرما. همانا تو بسیار آمرزنده و مهربانی»^(۳).

(۱) روایت بخاری به‌شماره ۲۸۲۲

(۲) متفق علیه، بخاری به‌شماره ۶۳۹۸، و مسلم به‌شماره ۳۷۱۹

(۳) متفق علیه، بخاری به‌شماره ۸۳۴، و مسلم به‌شماره ۲۷۰۵

«خداوندا، تسلیم تو شدم، به تو ایمان آورده‌ام، بر تو توکل کرده‌ام، به سوی تو برگشته‌ام، و به تو در همه امورم احتجاج می‌کنم. به عزت تو پناه می‌آورم از اینکه مرا گمراه سازی. هیچ معبودی به حق جز تو نیست، تویی که زنده‌ای و نمی‌میری، در حالی که جنیان و انسان‌ها می‌میرند»^(۱).

«خدایا ما از تو می‌خواهیم چیزی که موجب رحمت شود، و اراده ات برای آمرزش، و ایمنی از هر گناه، و بهره‌مندی از هر عمل نیکو، و موفقیت در رسیدن به بهشت، و نجات از آتش جهنم»^(۲).

«خدایا مردان و زنان مؤمن را بیامرز»^(۳).

(۱) متفق علیه: بخاری به‌شماره ۶۳۹۸، و مسلم به‌شماره ۲۷۱۹

(۲) حاکم ۵۲۵/۱ و آنرا صحیح دانسته است و ذهبی با وی موافقت کرده است، و بیهقی در الدعوات به‌شماره ۲۰۶، و نسا: الاذکار نووی ص ۳۴۰، و عبدالقادر آرناووط محقق الاذکار آنرا حسن دانسته است

(۳) بدلیل حدیث عباده رضی الله عنه که شنیدم که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «هر کس برای مردان و زنان مؤمن آمرزش بطلبد خداوند در ازای هر مرد و زن مؤمن برای او یک نیکی می‌نویسد»، روایت طبرانی در الکبیر ۲۰۲/۵ به‌شماره ۵۰۹۲، و ۳۳۴/۳ به‌شماره ۲۱۵۵، و هیشمی در مجمع الزوائد ۲۱۰/۱۰ سند آنرا جید دانسته، و شیخ آلبانی در صحیح الجامع ۲۴۲/۵ به‌شماره ۵۹۰۲ آنرا حسن دانسته است

«خداوند! گناه‌ام را بیامرز و خانه‌ام را وسیع گردان و روزیم را برکت و فزونی بخش»^(۱).

۸۹

«خداوند! فضل و رحمت تو را می‌خواهم؛ چرا که فقط تو صاحب آن هستی»^(۲).

۹۰

«پروردگارا از آفات پیری و از بلندی پرتاب شدن و زیر آوار رفتن، و از غم و اندوه، و از غرق شدن و سوختگی به تو پناه می‌برم، و به تو پناه می‌برم از اینکه در لحظه‌ی مرگ شیطان مرا گمراه کند، و به تو پناه می‌برم از اینکه در حالتی که از راه تو رو برگردانده‌ام بمیرم، و به تو پناه می‌برم از اینکه بر اثر مارگزیدگی بمیرم»^(۳).

۹۱

«خداوند! به تو پناه می‌برم از گرسنگی؛ زیرا همبستر بدی است، و به تو پناه می‌برم از خیانت؛ چراکه همنشین بدی است»^(۴).

۹۲

(۱) روایت احمد به‌شماره ۱۶۵۹۹، و شماره ۲۳۱۱۴، و شماره ۲۳۱۸۸، و ترمذی به‌شماره ۳۵۰۰، و محققان مسند گفته‌اند: «حسن لغیره است» ۱۴۵/۳۸، ۱۹۷/۳۸، ۲۷۱۴۴

(۲) روایت طبرانی، و هینمی در مجمع الزوائد ۱۵۹/۱۰ گفته است که «رجال سند آن رجال صحیح هستند مگر محمد بن زیاد که او هم ثقه است» و شیخ البانی در صحیح الجامع ۴۰۴/۱ به‌شماره ۱۲۷۸ آنرا صحیح دانسته است

(۳) روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۵۲، و نسائی به‌شماره ۵۵۳۱، و شماره ۵۵۳۲، و شیخ البانی در صحیح سنن نسائی ۱۱۲۲/۳، و صحیح سنن ابوداود ۴۲۵/۱ آنرا صحیح دانسته است

(۴) روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۴۷، و نسائی به‌شماره ۵۴۸۳، و شیخ البانی در صحیح سنن نسائی ۱۱۱۲/۳ آنرا حسن دانسته است

«پروردگارا! من از ناتوانی و سستی، بزدلی و بخل، پیری و سنگدلی و بی‌توجهی و نیازمندی و خواری و بینوایی به تو پناه می‌برم. و به تو پناه می‌برم از فقر و کفر و فسق و شقاق و نفاق و خودنمایی و ریا. و به تو پناه می‌برم از کری و لال شدن و دیوانگی و بیماری جذام و پسی و بیماری‌های خطرناک و ناگوار»^(۱)

«خداوند! از فقر و تنگدستی و خواری به تو پناه می‌برم. و از اینکه ظلم کنم یا مورد ظلم قرار گیرم، به تو پناه می‌برم»^(۲)

«خدایا! از همسایه‌ی بد، در محل اقامتگاهم [یعنی دنیا] به تو پناه می‌برم، چرا که همسایه‌ی صحرا (چادرنشین) تغییر می‌کند»^(۳)

(۱) روایت نسائی به‌شماره ۵۴۹۳، و حاکم ۵۳۰/۱، و شیخ‌الآلبانی در صحیح الجامع ۴۰۶/۱، و ارواء الغلیل به‌شماره ۸۵۲ آنرا صحیح دانسته است
(۲) روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۴۴، و نسائی به‌شماره ۴۲۵، و شیخ‌الآلبانی در صحیح سنن نسائی ۱۱۱۱/۳، و صحیح الجامع ۴۰۷/۱ آنرا صحیح دانسته و آنچه در بین پراکنش آمده لفظ ابن حبان در (الموارد) است و شیخ‌الآلبانی در صحیح موارد الطمان ۴۵۵/۲ آنرا صحیح دانسته است
(۳) روایت بخاری در الادب المفرد به‌شماره ۱۱۷، و حاکم ۵۳۲/۱، و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و روایت نسائی به‌شماره ۵۵۱۷ و شیخ‌الآلبانی در صحیح الجامع ۴۰۸/۱ و صحیح سنن نسائی ۱۱۱۸/۳ آنرا صحیح دانسته است

۹۶ «خداوندا! به تو پناه می‌آورم از دلی که خشوع نیابد، و از دعایی که شنیده نشود (به اجابت نرسد)، و از نفسی که سیر نشود، و از دانشی که سود نبخشد، و از همه این موارد چهار گانه به تو پناه می‌برم»^(۱).

۹۷ «خدایا! از روز بد و شب بد، و از ساعت بد و از همنشین بد و همسایه بد، در محل اقامتگاهم به تو پناه می‌برم»^(۲).

۹۸ سه مرتبه «خداوندا من از تو بهشت را خواهانم و از آتش به تو پناه می‌آورم»^(۳).

۹۹ «خدایا مرا در دین فقیه و آگاه بگردان»^(۴).

(۱) روایت ترمذی به شماره ۳۴۸۲، و ابوداود به شماره ۱۵۴۰، و شیخ آلبانی در صحیح الجامع به شماره ۱۲۹۵ و صحیح سنن نسائی ۱۱۱۳/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت طبرانی، و هینسی در مجمع الزوائد ۱۴۴/۱۰ گفته است: «رجال آن رجال صحیح هستند» و شیخ آلبانی در صحیح الجامع ۴۱۱/۱ به شماره ۱۲۹۰ آنرا حسن دانسته است

(۳) روایت ترمذی به شماره ۲۵۷۲، و ابن ماجه به شماره ۳۳۴۰، و نسائی به شماره ۵۵۳۶، و شیخ آلبانی در صحیح سنن ترمذی ۳۱۹/۲، و صحیح سنن نسائی ۱۱۲۱/۳ آنرا صحیح دانسته است و لفظ آن چنین است: «هر کسی سه مرتبه از خداوند بهشت را بخواهد، بهشت می‌گوید: خدایا او را وارد بهشت کن. و هر کسی سه بار از دوزخ به خداوند به پناه ببرد، دوزخ می‌گوید: خدایا او را از آتش دوزخ نجات ده

(۴) بر آن دلالت می‌کند روایت بخاری و مسلم در دعای پیامبر صلی الله علیه و سلم برای ابن عباس رضی الله عنهما، روایت بخاری به شماره ۱۴۲، و مسلم به شماره ۲۴۷۷

«بارالها، من از اینکه دانسته به تو شرک بورزم به تو پناه می‌آورم، و برای آنچه ندانسته به تو شرک بورزم از تو آمرزش می‌خواهم»^(۱).

«خدایا مرا از آنچه به من آموخته‌ای بهره‌مند کن، و آنچه به من سود می‌رساند به من بیاموز، و بر علمم بیفز»^(۲).

«بارالها، من از تو علمی سودمند و مفید و رزقی پاک و حلال و عملی پذیرفته شده می‌خواهم»^(۳).

(۱) روایت احمد ۴۰۲/۴، و ابن ابی شیبہ ۳۳۷/۱۰، و طبرانی در المعجم الاوسط ۲۸۴/۴، و شیخ آلبانی در صحیح ترغیب و ترهیب ۱۹/۱ آنرا حسن دانسته است

(۲) روایت ترمذی به‌شماره ۳۵۹۹، و ابن ماجه به‌شماره ۲۵۹، و شیخ آلبانی در صحیح سنن ابن ماجه ۴۷/۱ آنرا صحیح دانسته است

(۳) روایت ابن ماجه به‌شماره ۹۲۵، و نسائی در عمل الیوم والليلة به‌شماره ۱۰۲، و احمد ۲۹۴/۶، و ۳۰۵، و شیخ آلبانی در صحیح سنن ابن ماجه ۱۵۲/۱ آنرا صحیح دانسته است

«بارالها، یا الله، من از تو که یکتا و یگانه و بی‌نیازی و نه زاده‌ای و نه زاده شده‌ای و هیچ همتایی نداری، می‌خواهم و مسالت دارم که گناهانم را بیامرزی که تو بسیار آمرزنده‌ی مهربانی»^(۱).

«بارالها، من از تو می‌خواهم و مسالت دارم، چون همه‌ی حمد و ستایش‌ها برای توست که معبود بر حقی جز تو نیست، [یکتایی و شریکی برای تو نیست] ای نعمت دهنده‌ی بخشنده، ای آفریننده‌ی آسمان‌ها و زمین، ای صاحب عظمت و کبریایی، و ای زنده و ای برپادارنده‌ی هر چیز، من از تو بهشت را می‌خواهم و از دوزخ به تو پناه می‌آورم»^(۲).

«بارالها، من از تو می‌خواهم و مسالت دارم؛ به این واسطه که گواهی می‌دهم تو الله هستی و هیچ معبود بر حقی جز تو نیست، یکتا و بی‌نیازی هستی که نه زاده و نه زاده شده است و هیچ همتا و مثل و ماندی برای او نیست»^(۳).

(۱) روایت نسائی به‌شماره ۱۳۰۰، و نسائی در الکبری به‌شماره ۷۶۶۵، و ابوداود به‌شماره ۹۸۵، و شیخ البانی در صحیح سنن نسائی ۱۴۷/۱ آنرا صحیح دانسته است.

(۲) ابوداود به‌شماره ۱۴۹۵، و ابن ماجه به‌شماره ۳۸۵۸، و نسائی به‌شماره ۱۲۹۹، و ترمذی به‌شماره ۳۵۴۴، و شیخ البانی در صحیح سنن نسائی ۲۷۹/۱ و صحیح سنن ابن ماجه ۳۲۹/۲ آنرا صحیح دانسته است.

(۳) روایت ابوداود به‌شماره ۹۸۵، و ترمذی به‌شماره ۳۴۷۵، و ابن ماجه به‌شماره ۳۸۵۷، و احمد ۳۶۰/۵، و شیخ البانی در صحیح سنن ترمذی ۱۶۳/۳ آنرا صحیح دانسته است.

«خدایا مرا بیامرز و توبه مرا بپذیر، همانا که تو بسیار توبه پذیر و بسیار آمرزنده‌ای»^(۱).

۱۰۶

«بارالها، به واسطه علم غیب خود و قدرتی که بر خلق داری، مادامی که زنده بودن برای من خیر است، زنده‌ام بدار و آنگاه که مردن برای من خیر است، مرا بمیران؛ بارالها، من از تو ترس از تو در نهان و آشکار را خواهانم؛ و از تو سخن حق در وقت رضایت و آرامش و خشم را می‌خواهم؛ و از تو میانه‌روی در فقر و ثروت را خواستارم؛ و از تو نعمتی را می‌خواهم که از بین نرود؛ و از تو خنکی چشمی را می‌خواهم که تمام نشود؛ و از تو رضایت بعد از قضاء و قدر را می‌خواهم؛ و از تو زندگی خوب و سعادت‌مند بعد از مرگ را خواهانم؛ و از تو لذت نگاه کردن به رویت و شوق دیدارت را خواستارم، بی‌آنکه ضرر و زیانی متوجه من شود و با فتنه‌ای گمراه‌کننده مواجه شوم؛ بارالها، ما را به زینت ایمان آراسته بگردان و ما را هدایتگرانی هدایت‌یافته قرار بده»^(۲).

۱۰۷

(۱) روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۱۸، و ترمذی به‌شماره ۳۴۴۴، و لفظ از اوست، و نسائی در الکبری به‌شماره ۱۰۲۹۲، و ابن ماجه به‌شماره ۳۸۱۴، و شیخ

آلبانی در صحیح سنن ابن ماجه ۳۲۱/۲ و صحیح سنن ترمذی ۱۵۳/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت نسائی به‌شماره ۱۳۰۵، و احمد ۲۴۴/۴، و شیخ آلبانی در صحیح سنن نسائی ۲۸۰/۱، و ۲۸۱/۱ آنرا صحیح دانسته است

«خدايا محبت خودت را، و محبت کسی که محبت او نزد تو به من سود می‌رساند را روزی من کن. خدايا از هر آنچه دوست دارم به من عطا کردی، آن را قدرتی قرار ده برای من در آنچه که دوست داری. خدايا از هر آنچه دوست دارم از من دور کردی، آن را فرصتی برای من قرار ده در آنچه که دوست داری»^(۱).

«خداوندا مرا از گناهان و اشتباهاتم پاک کن، خداوندا مرا از گناهانم بشوی چنانکه لباس سفید از چرک پاک می شود، خداوندا مرا با برف و آب تگرگ از گناهانم پاک کن»^(۲).

«خدايا! همانا من از بخیلی و ترس و عمر بد و فتنه وسواس بودن و عذاب قبر به تو پناه می‌برم»^(۳).

(۱) روایت ترمذی به‌شماره ۳۴۹۱، و آنرا حسن دانسته است، و شیخ عبدالقادر الارناؤوط گفته است: «همان‌گونه است که ترمذی گفته است»

نگاه: تحقیق وی بر جامع الاصول ۳۴۱/۴

(۲) روایت مسلم به‌شماره ۴۷۶، و نسائی به‌شماره ۴۰۰

(۳) نسائی به‌شماره ۵۴۶۹، و لفظ آن چنین است: «پیامبر صلی الله علیه وسلم از پنج چیز به خداوند پناه می‌برد: از بخیلی، از ترسو بودن، از

عمر بد، از فتنه وسواس بودن، و از عذاب قبر» و روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۳۹، و شیخ عبدالقادر ارناؤوط در تخریج جامع الاصول ۳۶۳/۴ آنرا

حسن دانسته است

«بارالها، ای پروردگار جبرئیل و میکائیل و اسرافیل از گرمی آتش جهنم و عذاب قبر به تو پناه می برم»^(۱)

«خدایا آگاهی و هدایت را به من الهام کن، و مرا از بدی نفسم پناه ده»^(۲)

«خدایا من از تو علمی سودمند می خواهم و به تو پناه می برم از علمی که سودی ندارد»^(۳)

«الهی! پروردگار آسمان‌ها [ی هفت‌گانه] و پروردگار زمین، و پروردگار عرش بزرگ، پروردگار ما و همه چیز، شکافنده دانه و هسته، و فرود آورنده تورات و انجیل و فرقان، از شرّ هر آنچه که در دست توسست به تو پناه می برم. خداوند! اول تویی، قبل از تو چیزی نیست. و آخر تویی، بعد از تو چیزی نیست. تو آشکاری، و هیچ چیز بالاتر از تو نیست. تو پنهانی، و هیچ چیز از تو نزدیک تر نیست. الهی! قرض‌هایمان را ادا کن، و ما را از تنگدستی به غنا و توانگری برسان»^(۴)

(۱) روایت نسائی به شماره ۱۳۴۴، و احمد ۶۱۶، و بیهقی در الدعوات به شماره ۱۰۹، و شیخ آلبنی در صحیح سنن نسائی ۱۱۲/۳ و سلسله احادیث صحیح به شماره ۱۵۴۴ آن را صحیح دانسته است

(۲) روایت ترمذی، و لفظ از اوست، به شماره ۳۴۸۳، و احمد همانند آن را روایت کرده است ۱۹۷/۳۳، به شماره ۱۹۹۹۲، و حاکم ۵۱۰/۱، همانند آن، و آن را صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و محققان مسند در مورد روایت احمد گفته‌اند: «سند آن صحیح و بر شرط شیخین است» ۱۹۷/۳۳، اما لفظ ترمذی را شیخ آلبنی در ضعیف سنن ترمذی ص ۳۹۷ ضعیف دانسته است

(۳) روایت نسائی در الکبری به شماره ۷۸۶۷، به شماره ۳۸۴۳ و شیخ آلبنی در صحیح سنن ابن ماجه ۳۲۷/۲ آن را حسن دانسته است، و لفظ آن چنین است: «از خداوند علم سودمند بخواهید و به او از علمی که سود ندارد پناه ببرد»

(۴) روایت مسلم از ابوهریره رضی الله عنه به شماره ۲۷۱۳

«خدايا میان دل‌های ما محبت ایجاد کن، و روابط ما را اصلاح کن، و ما را به راه‌های صلح هدایت کن، و از تاریکی‌ها به نور نجات ده، و ما را از فواحش، چه آشکار و چه پنهان، دور نگه دار. و برای ما در گوش‌هایمان، و چشم‌هایمان، و دل‌هایمان، و همسرانمان، و فرزندانمان برکت قرار بده. و به ما توفیق توبه بده، که تو بسیار توبه‌پذیر و مهربانی. و ما را شاکر نعمت‌هایت قرار ده، تا با ذکر آن‌ها تو را ستایش کنیم و پذیرای آن‌ها باشیم، و نعمت‌هایت را بر ما کامل کن»^(۱)

«خدايا من از تو می‌خواهم بهترین درخواست را، بهترین دعا را، بهترین موفقیت را، بهترین اعمال را، بهترین پاداش را، بهترین زندگی و بهترین مرگ را. مرا ثابت قدم کن، و ترازوهای اعمالم را سنگین کن، و ایمانم را محقق ساز، و درجتم را بالا ببر. و نمازهای مرا بپذیر، و خطاهایم را ببخش، و از تو می‌خواهم که بالاترین درجات بهشت را به من بدهی. خدايا، از تو می‌خواهم آغاز و پایان خیر، و تمامی خیر، و اولین و آخرین خیر، و ظاهر و باطن خیر، و درجات عالی بهشت را به من عنایت کنی. آمین. خدايا من از تو می‌خواهم بهترین آنچه را که می‌آورم، بهترین آنچه را که انجام می‌دهم، بهترین آنچه را که عمل می‌کنم، بهترین آنچه را که پنهان است و بهترین آنچه را که آشکار است، و درجات عالی بهشت را. آمین. خدايا از تو می‌خواهم که نام مرا بلند کنی، بار گناهانم را برداری، کارهایم را اصلاح کنی، قلبم را پاکسازی کنی، و شرم‌گاهم را حفظ کنی، قلبم را روشن کنی، گناهانم را بیامرزی، و از تو می‌خواهم که بالاترین درجات بهشت را به من بدهی. آمین. خدايا، از تو می‌خواهم که در خودم، در شنوایی‌ام، در بینایی‌ام، در روح و جسمم، در خلق و خوی‌ام، در خانواده‌ام، در زندگی‌ام، در مرگم و در کارهایم برکت بدهی. نیکی‌های مرا بپذیر، و از تو می‌خواهم که درجات عالی بهشت را به من عطا کنی. آمین»^(۲)

(۱) روایت ابوداد به‌شماره ۹۶۹، و لفظ از اوست ۲۶۵/۱، و گفته است: «صحیح است بر شرط مسلم» و ذهبی با وی موافقت کرده است، ۲۶/۱، و شیخ‌البنی در صحیح‌الادب المفرد به‌شماره ۶۳۰ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت حاکم از ام سلمه به‌صورت مرفوع ۵۲۰/۱، و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است ۵۲۰/۱، و بیهقی در الدعوات به‌شماره ۲۲۵، و طبرانی در الکبیر ۲۲۶/۲۳، به‌شماره ۷۱۷

«خدايا مرا از اخلاق، خواسته‌ها، کارها و بیماری‌های بد دور کن»^(۱).

۱۱۷

«خدايا مرا به آنچه روزی‌ام گردانده‌ای قانع بگردان، و برای من در آن برکت قرار ده، و برای من در آنچه از من گرفته‌ای جایگزین نیک عطا کن»^(۲).

۱۱۸

«خدايا مرا محاسبه کن، حسابی آسان»^(۳).

۱۱۹

«بارالها، ما را بر ذکر و یادت و شکرگزاری‌ات و عبادت نیکویت یاری بفرما»^(۴).

۱۲۰

«خدايا ما از تو ایمانی بی‌بازگشت، و نعمتی بی‌پایان، و همراهی محمد صلی الله علیه و سلم در جایگاه بالای بهشت جاویدان را خواستاریم»^(۵).

۱۲۱

(۱) روایت حاکم ۵۲۲/۱، گفته است: «صحیح است بر شرط مسلم»، ذهبی با وی موافقت کرده است ۵۲۲/۱، و روایت طبرانی در المعجم الکبیر ۱۹/۱۹ به شماره ۳۶ و شیخ البانی در ظلال الجنبه به شماره ۱۳ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت حاکم ۵۲۲/۱، و آنرا صحیح دانسته است و ذهبی با وی موافقت کرده است ۵۱۰/۱، از ابن عباس رضی الله عنهما، و بیهقی در آداب به شماره ۱۰۸۴، و در الدعوات الکبیر ۲۱۱، و حافظ ابن حجر در الفتوحات الربانیة ۳۸۳/۴ آنرا حسن دانسته است

(۳) روایت احمد ۴۸۱/۶، و حاکم ۲۵۵/۱، گفته است: «صحیح است بر شرط مسلم» و ذهبی با وی موافقت کرده است ۲۵۵/۱، و ام المؤمنین عایشه رضی الله عنها گفته است: وقتی پیامبر صلی الله علیه وسلم خواست برود از ایشان پرسیدم: حساب آسان چیست؟ ایشان فرمودند: «این که خداوند در پرونده اعمال او بنگرد سپس از او در بگذرد، ای عایشه کسی که در آن روز در رابطه با پرونده اعمالش مورد مناقشه و بحث قرار بگیرد هلاک می‌شود، و هر مصیبتی که برای مؤمن می‌رسد خداوند آنرا کفاره و پاک کننده گناهانش قرار می‌دهد حتی خاری که به پایش می‌خورد»، و شیخ البانی در تحقیق مشکاة المصابیح گفته است: «سند آن جید است»

(۴) روایت احمد ۲۹۹/۲، و حاکم ۴۹۹/۱، و آنرا صحیح دانسته است و ذهبی با وی موافقت کرده است، و همانگونه است که آن دو گفته‌اند، و روایت ابوداود به شماره ۱۵۲۴، و نسائی در الکبری به شماره ۹۹۷۳، و شیخ البانی در صحیح الادب المفرد به شماره ۵۳۴ آنرا صحیح دانسته است

(۵) روایت ابن حبان (الموارد) ص ۶۰۴، به شماره ۴۲۳۶، از ابن مسعود رضی الله عنه به‌طور موقوف، و روایت احمد از طریق دیگر ۳۸۶/۱، ۴۰۰، و نسائی در عمل الیوم والليلة به شماره ۸۶۹، و شیخ البانی در سلسله صحیحه به شماره ۲۳۰۱ آنرا حسن دانسته است

« خدایا مرا از شر نفس خودم محفوظ بدار، و اراده‌ای قوی برای هدایت بهترین کارهایم به من عطا کن. خدایا، آنچه را که پنهان کرده‌ام و آنچه را که آشکار کرده‌ام، و آنچه را که خطا کرده‌ام و آنچه را که عمداً انجام داده‌ام، و آنچه را که دانسته انجام داده‌اند و آنچه را که ندانسته انجام داده‌ام، همگی را ببخش»^(۱).

۱۲۲

«بارالها من از غلبهٔ بدهکاری و چیره شدن دشمن و شماتت دشمنان به تو پناه می‌آورم»^(۲).

۱۲۳

(۱) روایت نسائی در الکبری ۲۴۶/۶ به شماره ۱۰۸۳۰، و حاکم ۵۱۰/۱ و آنرا صحیح دانسته است، و ذهبی با وی موافقت کرده است، و روایت احمد ۴۴۴/۴ که در تحقیق مسند احمد به درس ۱۹۷/۳۳ به شماره ۱۹۹۹۲ وجود دارد، و حافظ ابن حجر در الاصابه گفته است که: «سند آن صحیح است» و شیخ البانی در تخریج احادیث ریاض الصالحین در تعلیق بر حدیث شماره ۱۴۹۵ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت نسائی به شماره ۵۴۷۵، و احمد ۱۷۳/۲، و شیخ البانی در صحیح سنن نسائی ۱۱۱۳/۳ آنرا صحیح دانسته است

«خدايا مرا بيامرز، و مرا هدايت كن، و به من روزی ده، و به من عافيت و تندرستی عطا كن، و از قرار گرفتن در تنگنا در روز قيامت به تو پناه می‌بردم»^(۱).

۱۲۴

«خداوندا! مرا از چشم و گوشم بهره‌مند گردان و آن دو را وارث من قرار بده (پیش از مرگ آنها را از من بگیر) و مرا بر کسی که به من ستم کرده پیروز گردان و انتقامم را از او بگیر»^(۲).

۱۲۵

«خدايا من از تو می‌طلبم زندگي‌ای پاک، و مرگی نیکو، و بازگشتی بدون شرمساری و رسوایی»^(۳).

۱۲۶

«خدايا، تمامی حمد و ستایش‌ها ویژه توست. خداوندا، هیچ‌کس نمی‌تواند آنچه را که گسترش داده‌ای بگیرد، و هیچ‌کس نمی‌تواند آنچه را که جمع کرده‌ای گسترش دهد. هیچ‌کس نمی‌تواند هدايت کند آن کسی را که گمراه کرده‌ای، و هیچ‌کس نمی‌تواند گمراه کند کسی را که هدايت کرده‌ای. هیچ‌کس نمی‌تواند بدهد آنچه را که منع کرده‌ای، و هیچ‌کس نمی‌تواند مانع شود آنچه را که داده‌ای. هیچ‌کس نمی‌تواند نزدیک کند آنچه را که دور کرده‌ای، و هیچ‌کس نمی‌تواند دور کند آنچه را که نزدیک کرده‌ای. خدايا، بر ما از برکات، رحمت، فضلت و رزقت بگستر.

۱۲۷

خداوندا، از تو می‌خواهم نعمت‌های دائم و پایدار که نه دگرگون می‌شود و نه از بین می‌رود. خدايا، از تو می‌خواهم نعمت در روز نیاز، و امن و امان در روز ترس.

(۱) روایت نسائی به‌شماره ۱۶۱۷، و ابن‌ماجه به‌شماره ۱۲۵۶، و شیخ‌الالبانی در صحیح سنن نسائی ۲۵۶/۱، و صحیح سنن ابن‌ماجه ۲۲۶/۱ آن‌را صحیح دانسته است

(۲) روایت ترمذی به‌شماره ۳۶۸۱، و بخاری در الادب المفرد به‌شماره ۶۵۰، و حاکم ۵۲۳/۱، و آن‌را صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و شیخ‌الالبانی در صحیح سنن ترمذی ۱۸۸/۳ آن‌را حسن دانسته است

(۳) روایت حاکم ۵۴۱/۱، و زوائد مستدرک بزار ۴۴۲/۲ به‌شماره ۲۱۷۷، و طبرانی در الدعاء به‌شماره ۱۴۳۵، و هيثمی در مجمع الزوائد ۱۷۹/۱۰ گفته است: «سند طبرانی جيد است»

خدایا از شر آنچه که به ما داده‌ای و از شر آنچه که از ما منع کرده‌ای به تو پناه می‌آورم.

خداوند، ایمان را برای ما عزیز گردان و آن را در دل‌های ما زینت ده، و کفر، فسق و گناه را برای ما تنفرآور کن، و ما را از راه یافتگان قرار بده.

خداوند، ما را در حالی که مسلمان هستیم بمیران، و در حالی که مسلمان هستیم زنده گردان، و ما را به جمع صالحان پیوندان، نه با شرمساری نه با فتنه.

خدایا، نابود کن دشمنان کافری که پیامبران تو را تکذیب می‌کنند و از راه تو باز می‌دارند، نابود کن کافران اهل کتاب را ای خدای حق [آمین].^(۱)

۱۲۸

«پروردگارا! از گناهان و تقصیراتم درگذر و به من رحم کن و مرا هدایت فرما و عافیت ده و روزی‌ام ببخش»^(۲) و مرا جبران کن و مقامم را بالا ببر»^(۳)

.....

«خدایا بر ما بیفزای و از ما کم مکن، و ما را گرامی بدار و ما را زبون مکن، و به ما بده و ما را محروم مکن، و ما را ترجیح بده و کسی را بر ما ترجیح مده، و ما را راضی کن و از ما راضی باش»^(۴)

۱۲۹

(۱) روایت احمد با این لفظ ۴۲۴/۳، و ۲۴۶/۲۴، به شماره ۱۵۴۹۲، و آنچه در بین پراکنش قرار دارد در روایت حاکم ۵۰۷/۱، ۲۴۰۲۳/۳، و بخاری در الادب المفرد به شماره ۶۹۹ آمده است، و شیخ البانی در تخریج کتاب فقه السیره ص ۲۸۴، و در صحیح الادب المفرد بخاری به شماره ۵۳۸ ص ۲۵۹ آن را صحیح دانسته است

(۲) روایت مسلم به شماره ۲۶۹۶ و شماره ۲۶۹۷، و در روایت مسلم آمده است که: «این دعاها خیر و خوبی دنیا و آخرت را برای تو جمع می‌کند» و در سنن ابوداود به شماره ۸۵۰ آمده است که: وقتی آن یاده‌نشین رفت پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «دستانت را ملو از خیر کرده است»

(۳) نکا: سنن ابن ماجه به شماره ۸۹۸، و سنن ترمذی به شماره ۲۸۴، و صحیح سنن ابن ماجه ۱۴۸/۱، و صحیح سنن ترمذی ۹۰/۱

(۴) روایت ترمذی ۲۲۶/۵ به شماره ۳۱۷۲، و حاکم ۹۸/۲ و آن را صحیح دانسته و شیخ عبدالقادر الارناؤوط در تحقیق جامع الاصول ۲۸۲/۱ آن را حسن دانسته است

«خداوندا خلقت و آفرینش مرا نیکو گرداندی پس اخلاق مرا نیز نیکو گردان.»^(۱)

۱۳۰

«خداایا! مرا ثابت قدم دار و مرا هدایت کننده (رهنما) و هدایت شده بگردان.»^(۲)

۱۳۱

۱۳۲

«خداوندا، از تو ثبات در امور و اراده‌ای محکم برای هدایت می‌خواهم، از تو شکر نعمت‌هایت و عبادتی نیکو می‌طلبم، از تو قلبی سالم و زبانی راستگو می‌خواهم، و از تو بهترین آنچه را که می‌دانی درخواست دارم. از شر آنچه که می‌دانی به تو پناه می‌برم و از تو آمرزش می‌خواهم برای آنچه که می‌دانی. تویی که بسیار دانا به غیب‌ها هستی»^(۳)

(۱) روایت احمد ۶۸/۶، و ۱۵۵، و ۴۰۳/۱، و ابن حبان در الموارد ۲۴۲۳، و طبرانی ۳۷۴، و مسند ابویعلی به شماره ۵۰۷۵، و شیخ البانی ارواء الغلیل ۱۱۵/۱ به شماره ۷۴ آنرا صحیح دانسته است

(۲) بر آن دلالت می‌کند دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای جریر رضی الله عنه، نگاه: بخاری به شماره ۶۳۳۳ و همچنین شماره‌های ۳۰۲۰، و ۳۰۳۶ و غیره

(۳) روایت احمد ۳۳۸/۲۸ به شماره ۱۷۱۱۴، و ۳۵۶/۲۸ به شماره ۱۷۱۳۳، و ترمذی به شماره ۳۴۰۷، و طبرانی در معجم کبیر با همین لفظ به شماره های ۷۱۳۵، ۷۱۳۷، ۷۱۵۷، ۷۱۷۶، ۷۱۷۷، ۷۱۷۸، ۷۱۷۹، ۷۱۸۰، و روایت ابن حبان در صحیحش ۲۱۵/۳ به شماره ۹۳۵، و ۳۱۰/۵ به شماره ۱۹۷۴، و شیخ شعیب الارناؤوط در تحقیق صحیح ابن حبان ۳۱۲/۵ آنرا حسن دانسته و محققان مسند این روایت را بخاطر داشتن طرق دیگر حسن دانسته‌اند ۳۳۸/۲۸، و شیخ البانی آنرا در سلسله احادیث صحیح جلد هفتم شماره ۳۲۲۸ ذکر نموده و همچنین در صحیح موارد الظمان به شماره ۲۴۱۶، همچنین ۲۴۱۸ آورده و گفته: «حسن لغیره است»

۱۳۳ «خدايا من از تو فردوس اعلى از بهشت را خواستارم»^(۱).

۱۳۴ «خدايا ايمان را در دل من تجديد وتازهکن»^(۲).

۱۳۵ «خدايا من پناه مي برم به تو از نمازي كه سودى نمي رساند»^(۳).

۱۳۶

«خدايا به تو پناه مي آورم از همسايه بد، و از همسري كه مرا قبل از رسيدن به پيري، پير و فرسوده كند، و از فرزندى كه براى من مانند يك پروردگار باشد، و از مالى كه براى من تبديل به عذاب شود، و از دوست فريبكار كه چشمانش مرا مي بيند، اما دلش براى من خير نمى خواهد؛ اگر خوبى اى ببيند، آن را پنهان مي كند، و اگر بدى اى ببيند، آن را منتشر مي سازد»^(۴).

(۱) برگرفته اين فرموده پيامبر صلى الله عليه وسلم است كه «... هر گاه خواستيد از خداوند چيزى بطلبيد از او فردوس را بطلبيد كه مركز بهشت و بالاترين آن از نظر جاگاه است و بالای آن عرش خداى رحمان قرار دارد و چشمه هاى بهشت از آنجا مى جوشد» روايت بخارى به شماره ۷۴۲۳ و ۲۷۹۰.

(۲) اقتباس شده از حديث عبدالله بن عمر رضى الله عنهما كه پيامبر صلى الله عليه وسلم فرمودند: «ايمان در دل هريك از شما كهنة و مندرس مى شود همانطور كه لباس كهنة مندرس مى گردد، پس از الله بخواهيد كه ايمان را در دل هاى تان نو سازد». حاكم ۴/۱ و آن را صحيح دانسته و ذهبى با وى موافقت كرده است، و هيثمى در مجمع الزوائد ۵۲/۱ گفته است: «طبرانى در الكبير اين روايت را ذكر نموده و سند آن حسن است» و شيخ آلبنى در سلسله احاديث صحيح ۱۱۳/۴ به شماره ۱۵۸۵ آن را حسن دانسته است.

(۳) روايت ابوداود به شماره ۱۵۴۹، و شيخ آلبنى در صحيح سنن ابوداود ۴۲۴/۱ آن را صحيح دانسته است.

(۴) روايت طبرانى در الدعاء ۱۴۲۵/۳ به شماره ۱۳۳۹، و شيخ آلبنى در سلسله احاديث صحيحه ۲۷۷/۷ به شماره ۳۱۲۷ گفته است: «و مى گويم اين سندی جيد است و راويان آن همه از اشخاص مذکور در تهذيب هستند».

«خدايا در روز قيامت مرا خوار و زبون مگردان»^(۱).

۱۳۷

«خدايا من از تو عافيت در دنيا و آخرت را می‌خواهم»^(۲).

۱۳۸

«خدايا! از علم و دانشی که سود و فايده‌ای نمی‌رساند و از عملی که بالا نمی‌رود و از دلی که فروتن نمی‌شود و از دعايي که شنیده [مستجاب] نمی‌شود به تو پناه می‌برم»^(۳).

۱۳۹

«خدايا، از غم و اندوه، از ناتوانی و تنبلی، از بخل و بزدلی، و از سنگینی بدهی و چیرگی مردم به تو پناه می‌برم»^(۴).

۱۴۰

«خدايا من به تو پناه می‌برم از عذاب دوزخ، و پناه می‌برم به تو از عذاب قبر، و پناه می‌برم به تو از فتنه‌های پيدا و پنهان، و پناه می‌برم به تو از فتنه دجال»^(۵).

۱۴۱

«خدايا من از تو شهادت در راحت را می‌خواهم»^(۶).

۱۴۲

(۱) روایت احمد در مسند ۵۹۶/۲۹ به‌شماره ۱۸۰۵۶، و محققان مسند گفته‌اند: «سندش صحیح است» و روایت طبرانی در معجم کبیر ۲۰/۳ به شماره ۲۵۲۴ با لفظ: «اللهم لا تخزني يوم القيامة، ولا تخزني يوم البأس» یعنی: «خدايا در روز قيامت و روز سختی و دشواری مرا خوار و ذلیل مگردان».

(۲) روایت ابن ماجه به‌شماره ۳۸۵۱، و شيخ ألبانی در صحیح سنن ابن ماجه ۲۵۹/۳ و سلسله احادیث صحیحه به‌شماره ۱۱۲۸ آن‌را صحیح دانسته است.

(۳) روایت ابن حبان به‌شماره ۲۴۴۰ (موارد) و شيخ ألبانی در صحیح موارد الظمان ۴۵۴/۲ به‌شماره ۲۰۶۶ آن‌را صحیح دانسته است.

(۴) روایت بخاری به‌شماره ۶۳۶۳، انس رضی الله عنه می‌گوید: «هرگاه پیامبر صلی الله علیه و سلم جایی اطراق می‌کرد من به ایشان خدمت می‌کردم، و بسیار می‌شنیدم که می‌فرمود: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ». یعنی: «خدايا من به تو پناه می‌برم...»

(۵) روایت مسلم به‌شماره ۲۸۶۷، و در آن آمده است: «پناه ببرید به خداوند از عذاب دوزخ» و ... [پناه ببرید به خداوند از عذاب قبر...] تا پایان آن.

(۶) روایت مسلم به‌شماره ۱۹۰۹، اقتباس شده از این فرموده پیامبر صلی الله علیه و سلم که: «هر کسی صادقانه از خداوند شهادت را بطلبد خداوند او را به جایگاه شهدا می‌رساند حتی اگر بر بسترش مرده باشد».

«خدایا مرا بیامرز،
خداوندا، مرا در روز قیامت
از بسیاری از مردم بالاتر
قرار ده، خدایا، گناهانم را
بخش، و مرا در روز قیامت
وارد جایگاهی شرافتمندانه و
محترم بگردان»^(۱).

«بارالها، مرا از کسانی قرار بده که آنان را هدایت نمودی و مرا از کسانی قرار بده که به آنان عافیت عنایت کردی؛ و مرا از کسانی قرار بده که آن‌ها را سرپرستی کرده‌ای و در آنچه به من عطا نمودی برکت عطا فرما؛ و مرا از شر آنچه مقدر نمودی، نجات بده. و براستی کسی که تو او را دوست بداری، خوار و زبون نمی‌شود؛ پروردگارا، تو مبارک و بلندمرتبه‌ای»^(۲).

«خدایا در روز قیامت خطاهای مرا بیامرز»^(۳).

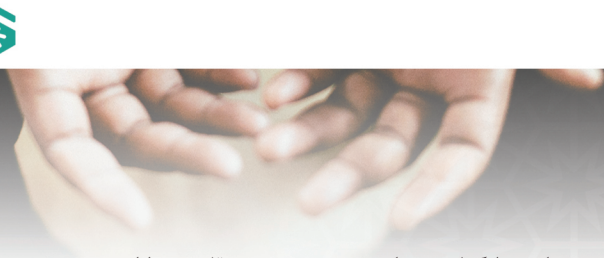
«از الله بزرگ که معبود به حقی جز او نیست و زنده و پاینده است، آمرزش می‌طلبم و به سوی او توبه می‌کنم»^(۴).

(۱) روایت بخاری به‌شماره ۴۳۲۳ و مسلم به‌شماره ۲۴۹۸، و این دعا اقتباس شده از دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای عبید ابی عامر و دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای ابوهرده رضی الله عنهما است.

(۲) روایت احمد در مسند ۲۴۹/۳ به شماره ۱۷۳۳ و محققان مسند ۲۴۹/۳ گفته‌اند: «سند آن صحیح است» و این روایت مطلق است و مقید به وتر نیست، همچنان که در روایت دیگر آمده است، و در این روایت انس رضی الله عنه می‌گوید: «پیامبر صلی الله علیه وسلم برای ما دعا کردن می‌آموخت...».

(۳) روایت مسلم به شماره ۲۱۴، به پیامبر صلی الله علیه وسلم گفته شد: ای پیامبر خدا، همانا این جدمان در زمان جاهلیت رابطه خوشاوندی را به جای می‌آورد و به مستمندان غذا می‌داد، آیا این کارها برایش سودی می‌رساند؟ پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «برایش سودی نمی‌رساند زیرا ایشان هیچ روزی نگفتند: خدایا در روز قیامت خطاهای مرا بیامرز».

(۴) روایت ترمذی به‌شماره ۳۵۷۷ و شیخ آل‌بانی در صحیح سنن ترمذی ۴۶۹/۳ آن را صحیح دانسته است با این لفظ: «هر کس این دعا را بخواند خداوند گناهان او را می‌آمرزد حتی اگر در روز پیکار و نبرد با دشمنان قرار کرده باشد».

«خداوندا گناهم را ببخش، خشم قلبم را از بین ببر، و مرا از فتنه های گمراه کننده حفظ فرما»^(۱)

۱۴۷

«خدایا مرا بر سنت پیامبرت صلی الله علیه وسلم زنده نگهدار و مرا بر دین او بمیران و مرا از فتنه های گمراه گر پناه بده»^(۲)

۱۴۸

«بارالها بر محمد و بر آل محمد درود فرست چنانکه بر ابراهیم و بر آل ابراهیم درود فرستادی، همانا تو ستوده شده و باشکوهی، و بر محمد و بر آل محمد برکت ارزانی دار، چنانکه بر ابراهیم و بر آل ابراهیم [در دو جهان] ارزانی داشتی، همانا تو ستوده شده و باشکوهی»^(۳)

۱۴۹

(۱) برگرفته از دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای عایشه رضی الله عنها: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهَا ذَنْبَهَا، وَأَذْهَبْ غَيْظَ قَلْبِهَا، وَأَعِزَّنَا مِنْ مُضِلَّاتِ الْفِتَنِ»؛ یعنی: «خداوندا گناهان او را بیامرز و خشم قلبش را از بین ببر، و او را از فتنه های گمراه کننده حفظ فرما» روایت ابن عساکر با سند خود در «الأربعین فی مناقب امهات المؤمنین» ص ۸۵، از عایشه رضی الله عنها. و گفته است: «این روایت صحیح حسن است از حدیث بقیه بن الولید» و ابن سنی همانند آن را در «عمل الیوم واللیلة» به شماره ۴۵۷ روایت کرده است و در نسخه دیگر ابن سنی آمده است «و پناه بده مرا از شیطان» به جای «فتنه های گمراه کننده» برای تخریج آن نکات؛ سلسله ضعیفه شیخ البانی به شماره ۴۲۰۷ و ابن روایت شاهی از ام سلمه رضی الله عنه نزد امام احمد ۴۴۱۲ به شماره ۲۶۵۷۶ دارد و لفظ آن این است که: «بگو خداوندا ای پروردگار محمد، گناهان مرا بیامرز و خشم قلب مرا برطرف کن و مرا از فتنه های گمراه گر نجات بده تا وقتی زنده هستم» و هیمتی در مجمع الزوائد آن را حسن دانسته است، و طبرانی در معجم الکبیر ۳۳۸/۲۳ به شماره ۷۸۵ آن را روایت کرده است بدون لفظ «تا وقتی ما را زنده نگه داشته ای» و این روایت همچنین شاهی از ام هانی رضی الله عنها دارد که به رسول الله صلی الله علیه وسلم گفت: «ای پیامبر خدا، دعایی به من بیاموز که آن را بخوانم، ایشان فرمودند: «بگو خداوندا گناهان مرا بیامرز.» روایت خراطی در اعتلال القلوب به شماره ۵۲، و مسوای الاخلاقی به شماره ۳۲۳.

(۲) روایت بیهقی در الکبری ۹۵/۵، از دعای ابن عمر به طور موقوف، و ابن ملکن در البدر المنیر ۳۰۹/۶ آن را نقل نموده و به نقل از ضیاء گفته است که: «سند آن جید است» و ابن مسعود رضی الله عنه می فرماید: «هیچ کدام از شما نگوید خدایا من از فتنه به تو پناه می برم، زیرا هیچ کسی نیست که در زندگی با فتنه روبروست، و خداوند می فرماید: إِنْ شَأْ أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ لِلْعَالَمِينَ [15] یعنی همانا دارایی ها و فرزندان فتنه هستند، اگر هر کدام از شما خواست به خوانند پناه ببرد، از فتنه های گمراه گر به او پناه ببرد. روایت ابن جریر در تفسیر ۴۵/۱۲ به شماره ۱۵۱۱۲، و ابن بطال در شرح صحیح بخاری ۱۲/۴.

(۳) روایت بخاری به شماره ۳۲۷۰، و آنچه در میان پرائتز وجود دارد از حدیث ابوهریره رضی الله عنه است که نزد مسلم به شماره ۴۰۵ آمده است.

و حمد و ستایش ویژه خداوندی است
که پروردگار جهانیان است، همان‌طور
که شایسته جلال و عظمت سلطنت
اوست. خدایا بر پیامبر ما محمد درود
بفرست و بر خاندان و اصحاب او، و
پیروانش به نیکی تا روز قیامت.

هدية
HÄDIYAH

موسوعة ضيوف الرحمن

مواد منتقاة للحجاج والمعتمرين و الزوار بلغات العالم

